

Akademia Katolicka w Warszawie - Collegium Joanneum
Instytut Sztuki Sakralnej
Sylabus przedmiotowy

Kierunek studiów	Edukacja muzyczna z muzyką kościelną
Forma studiów	Stacjonarne
Stopień studiów	I stopnia
Profil kształcenia	praktyczny
Koordynator przedmiotu	mgr Radosław Kustra-Bukalski
Prowadzący zajęcia	mgr Radosław Kustra-Bukalski

1. Przedmiot

Nazwa przedmiotu w języku polskim	Akompaniament liturgiczny z elementami improwizacji
Nazwa w języku angielskim	Liturgical accompaniment with improvisation
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu	obowiązkowy
Kod przedmiotu	S_2
Rok i semestr	Rok 2-3, sem. 3-6

2. Forma i miejsce zajęć, liczba godzin i punktów ECTS w planie studiów

Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Praktyka	Punkty ECTS	Miejsce zajęć
	15+15+15+15			1+2+2+2	Sala dydaktyczna z instrumentem klawiszowym
	60			7	

3. Cele przedmiotu

1.	Umiejętność akompaniowania do śpiewów liturgicznych w ramach liturgii rzymsko-katolickiej. Umiejętność akompaniowania do odpowiedzi mszalnych. Poznanie podstawowego repertuaru łacińskiego wykorzystywanego w liturgii.
----	--

4. Wymagania wstępne

1.	Wymagana jest znajomość harmonii i kontrapunktu oraz konieczna jest umiejętność gry na instrumencie klawiszowym.
----	--

5. Przedmiotowe efekty uczenia się

Kod efektu uczenia się przedmiotu	Efekty uczenia się dla zajęć:	Kod standardu nauczyciela	Kod efektu uczenia się kierunku
Wiedza (W)			
W1	Posiada wiedzę o technikach harmonizacji pieśni (modalnej, tonalnej i romantycznej) oraz zasadach doboru registracji organowej.	A1	K1_W01 K1_W20
W2	Zna strukturę roku liturgicznego i zasady doboru repertuaru pieśniowego zgodnie z wymogami liturgii rzymskokatolickiej.	A1	K1_W20
W3	Zna teoretyczne podstawy improwizacji prostych form organowych (intonacje, preludia, toccaty).	A1	K1_W01
Umiejętności (U)			
Umiejętności – U1	Potrafi adekwatnie akompaniować do śpiewu ludu i solisty, łącząc grę na organach z własnym śpiewem (np. w psalmach responsoryjnych).	A1	K1_U18 K1_U23
U2	Wykonuje improwizacje organowe w różnych stylach historycznych na bazie zadanych tematów pieśniowych.	A1	K1_U20
U3	Realizuje akompaniament liturgiczny na podstawie symboli akordowych oraz technik wyodrębniania głosu solowego.	A1	K1_U18
Kompetencje społeczne (K)			
Kompetencje – K1	Rozumie rolę muzyki jako integralnej części liturgii i wykazuje dbałość o jej sacrum.	A1	K1_K04
Kompetencje – K2	Jest gotów do współpracy z zespołem liturgicznym (celebrans, kantor, schola) w celu zapewnienia spójności celebracji.	A1	K1_K05
Kompetencje – K3	Jest gotów do wykazywania dbałości, staranności i kultury wykonawczej w realizacji akompaniamentu liturgicznego oraz improwizacji organowej, świadomie troszcząc się o estetykę muzyczną i artystyczną jakość celebracji liturgicznych	A1	K1_K02

6. Treści kształcenia

sem	Opis treści
1.	1. Wprowadzenie do akompaniamentu liturgicznego. Zapoznanie z materiałami przygotowanymi przez pedagoga oraz analiza harmonii stosowanej w pieśniach liturgicznych. 2. Realizacja zapisanej harmonii dziewięciu wybranych pieśni. 3. Nauka akompaniamentu do odpowiedzi mszalnych oraz realizacja czterech wybranych melodii. 4. Nauka realizacji muzycznej psalmu responsoryjnego i aklamacji przed Ewangelią — łączenie śpiewu z grą na organach. 5. Realizacja jednego cyklu mszalnego (Kyrie, Sanctus, Agnus Dei). 6. Wprowadzenie dyminucji w akompaniamentcie oraz nauka ich stosowania. 7. Nauka przygrywek do pieśni mszalnych i podstaw registracji. 8. Omówienie teoretyczne roku liturgicznego w Kościele Katolickim pod względem muzycznym. Nauka doboru pieśni do odpowiedniej części Mszy Świętej.
2.	1. Realizacja zapisanej harmonii osiemnastu pieśni (z uwzględnieniem repertuaru z semestru pierwszego). 2. Kontynuacja nauki odpowiedzi mszalnych — osiem melodii. 3. Ćwiczenie łączenia śpiewu i gry na podstawie psalmów responsoryjnych — cztery melodie z aklamacjami. 4. Technika zmiany manualów na przykładzie „Kyrie”. 5. Kontynuacja pracy nad dyminucjami w akompaniamentcie. 6. Registracja akompaniamentu na instrumencie w sali wykładowej. 7. Wprowadzenie do improwizacji prostych form czterotaktowych. 8. Improwizacja własnej melodii i harmonii. 9. Wprowadzenie do prostej toccaty barokowej inspirowanej twórczością Vivaldiego. 10. Powtórzenie materiału przed egzaminem rocznym.
3.	1. Harmonizacja trzydziestu pieśni na podstawie symboli akordowych. 2. Kontynuacja nauki odpowiedzi mszalnych — komplet czternastu melodii. 3. Nauka ostatnich melodii psalmów responsoryjnych i aklamacji (łącznie sześć). 4. Doskonalenie techniki zmiany manualów, registracji oraz doboru tempa. 5. Kontynuacja improwizacji krótkich motywów oraz prostej toccaty barokowej na bazie pieśni. 6. Wprowadzenie do samodzielnej harmonizacji pieśni. 7. Techniki gry organowej na materiale pieśniowym: • wyodrębnienie głosu solowego, • prowadzenie tematu w pedale, • technika echa. 8. Rozszerzenie wiedzy o registrach organowych i ich zastosowaniu liturgicznym. 9. Przygotowanie do egzaminu semestralnego.
4.	1. Przygotowanie improwizacji i harmonizacji trzech pieśni do egzaminu dyplomowego. 2. Utrwalenie wszystkich elementów egzaminacyjnych. 3. Wprowadzenie do harmonii romantycznej i schematów harmoniczych stosowanych w pieśniach oraz improwizacji. 4. Tworzenie wieloczęściowych improwizacji w stylu barokowym i romantycznym. 5. Nauka improwizacji toccaty w stylu romantycznym. 6. Powtórzenie materiału z dwóch lat nauki.

7. Literatura

Lp.	Obowiązkowa
1	1. Ks. Jan Siedlecki - "Śpiewnik Kościelny" Kraków 2015 2. "Śpiewnik Wawelski" - Kraków 3. Śpiewnik pieśni kościelnych, Witold Zalewski PWM 4. Gaudeamus – łaciński śpiewnik mszalny red. Ks. Wiesław Kądziera
	Uzupełniająca
1	1. "Śpiewnik Śląski" Katowice 2. "Liber usualis" wyd. 1956 3. Śpiewnik Liturgiczny, Lublin 1998

8. Metody dydaktyczne

Metody dydaktyczne
analiza przykładów (nagrania), praktyka gry przy organach, praca indywidualna, ćwiczeni

9. Nakład pracy studenta

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
rodzaj pracy	liczba godzin
Zajęcia dydaktyczne	60
Przygotowywanie się do zajęć	50
Konsultacje	25
Przygotowywanie się do prezentacji /koncertu	25
Przygotowywanie się do egzaminu / zaliczenia	15

Łączny nakład pracy studenta w godzinach	175
Liczba punktów ECTS	7

10. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Metody weryfikacji efektów uczenia się	Wymagania końcowe - zaliczenie roku, forma oceny	Symbol EUK
	sprawdzian umiejętności akompaniowania, ocena umiejętności doboru rodzaju akompaniamentu w zależności od stylu pieśni oraz realizacja akompaniamentu do śpiewów liturgicznych, ocena umiejętności wprowadzania elementów improwizacji	W1, W2, U1, U2, K1, K2, K3
Forma i warunki zaliczenia	Zaliczenie sem I: Zaliczenie na podstawie realizacji jednego z dwudziestu zestawów egzaminacyjnych przygotowanych przez pedagoga (gra na organach + śpiew wybiórczy). Zestaw obejmuje: • dwie odpowiedzi mszalne, • jeden cykl mszalny, • jedną melodię psalmu responsoryjnego z aklamacją przed Ewangelią, trzy pieśni mszalne. Zaliczenie sem II: Na zasadach jak w semestrze pierwszym, z rozszerzonym zakresem: • osiem odpowiedzi mszalnych, • jeden cykl mszalny, • cztery psalmy responsoryjne, osiemnaście pieśni z zapisaną harmonią w postaci znaków. Zaliczenie sem III: Jak w poprzednich semestrach. Zakres: • czternaście odpowiedzi mszalnych, • trzy cykle mszalne, • sześć psalmów responsoryjnych, trzydzieści pieśni harmonizowanych z symboli. W ramach zaliczenia VI semestru – egzamin dopuszczający do dyplomu, według poniższych kryteriów: Wymagania programowe z przedmiotu Akompaniament liturgiczny z elementami improwizacji do egzaminu dopuszczającego do dyplomu: I. Odpowiedzi mszalne (we wszystkich tonacjach): a) Znak krzyża w I i II tonie,	

	b) Pozdrowienie w I i II tonie, c) Dialog przed Ewangelią i po Ewangeli w I i II tonie, d) Modlitwa powszechna (1 melodia), e) Dialog przed prefacją, f) Aklamacje po przeistoczeniu (4 melodie), g) Modlitwa „Ojcze nasz” z Embolizmem, h) Obrzędy zakończenia – obrzęd zwykły. II. Części stałe Mszy Świętej - 3 pełne cykle w języku polskim: Ks. Pawłaka, Ks. Piaseckiego, Ks. Mrowca (+ Kyrie Ks. Kądzieli). III. 6 melodii psalmów responsoryjnych oraz śpiewów przed Ewangelią: a) jedna melodia z okresu Adwentu, b) jedna melodia z okresu Bożego Narodzenia, c) jedna melodia z okresu Wielkiego Postu, d) jedna melodia z okresu Wielkanocy, e) dwie melodie z okresu zwykłego. IV. Akompaniament organowy wraz z przygrywkami do 40 pieśni, po 5 pieśni: a) Okresu Adwentu, b) Okresu Bożego Narodzenia, c) Okresu Wielkiego Postu, d) Okresu Wielkanocy, e) Przygodnych, f) Eucharystycznych, g) O Najświętszej Maryi Pannie, h) Z harmonią modalną.
	Po sem I i III zaliczenie na ocenę Po sem II i IV egzamin

.....
podpis autora

.....
podpis Dyrektora EMMK